

1992**OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 14 listopada 2005 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zmianie imion i nazwisk

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 190, poz. 1606) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. Nr 56, poz. 254), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 13 listopada 1963 r. zmieniającą ustawę o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. Nr 50, poz. 281)

— ujętych w obwieszczeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 grudnia 1963 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. Nr 59, poz. 328),

- 2) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 3) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw — Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 117, poz. 757),
- 4) ustawą z dnia 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 476),
- 5) ustawą z dnia 3 marca 2005 r. o zmianie ustawy o zmianie imion i nazwisk oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 62, poz. 550)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 14 listopada 2005 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 11 i 13 ustawy z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. Nr 56, poz. 254), które stanowią:

„Art. 11. Przepisy ustawy stosuje się również do wniosków złożonych, a nierozstrzygniętych przed dniem jej wejścia w życie.”

„Art. 13. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 2) art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 1963 r. zmieniającej ustawę o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. Nr 50, poz. 281), który stanowi:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.”;

- 3) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:

„Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1—3, 5—10 i 12—36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;

- 4) art. 7 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw — Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 117, poz. 757), który stanowi:

„Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 listopada 1998 r.”;

- 5) art. 9 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 476), który stanowi:

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 6) art. 5 i 6 ustawy z dnia 3 marca 2005 r. o zmianie ustawy o zmianie imion i nazwisk oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 62, poz. 550), które stanowią:

„Art. 5. Sprawy z zakresu zmiany imion i nazwisk wszczęte i niezakończone decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie ustawy podlegają rozpatrzeniu przez właściwego miejscowo kierownika urzędu stanu cywilnego.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Jurek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 listopada 2005 r. (poz. 1992)

USTAWA

z dnia 15 listopada 1956 r.

o zmianie imion i nazwisk

Art. 1. 1. Zmiana imienia lub nazwiska obywatela polskiego na inne wskazane przez niego imię lub nazwisko może nastąpić na jego wniosek na zasadach określonych w przepisach niniejszej ustawy.

2. Zmiana imienia lub nazwiska osoby, która nie posiada żadnej przynależności państwowej, na inne wskazane przez nią imię lub nazwisko może nastąpić na jej wniosek, jeżeli osoba ta ma miejsce zamieszkania w Polsce.

3.¹⁾ Zmiana może dotyczyć również nazwiska rodowego osoby, która pozostaje lub pozostawała w związku małżeńskim.

Art. 2. 1. Wniosek o zmianę nazwiska podlega uwzględnieniu, jeżeli jest uzasadniony ważnymi względami.

2.²⁾ Ważne względy zachodzą w szczególności, gdy wnioskodawca:

1) nosi nazwisko:

- a) ośmieszające albo nieliczące z godnością człowieka,
- b) o brzmieniu niepolskim,
- c) posiadające formę imienia;

2) pragnie zmienić swoje nazwisko na nazwisko, którego używa, lub powraca do nazwiska, które zostało zmienione.

Art. 3.³⁾ Wniosek o zmianę nazwiska nie podlega uwzględnieniu, gdy wnioskodawca ubiega się o zmianę nazwiska na nazwisko historyczne, wstawione na polu kultury i nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że posiada członków rodziny o tym nazwisku lub jest powszechnie znany pod tym nazwiskiem.

Art. 4. (uchylony).⁴⁾

Art. 5. 1. Zmiana nazwiska obojga rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci.

2. Jeżeli zmiana nazwiska dotyczy tylko jednego z rodziców, rozciągnięcie jej na małoletnie dziecko wymaga zgody drugiego z rodziców, chyba że nie ma on pełnej zdolności do czynności prawnych, nie żyje lub nie jest znany albo że jest pozbawiony władzy rodzicielskiej. Gdy dziecko ukończyło 14 lat, potrzebna jest również jego zgoda.

3. W razie braku porozumienia między rodzicami każde z nich może zwrócić się o rozstrzygnięcie do władzy opiekuńczej. Decyzja co do zmiany nazwiska małoletniego dziecka zapada po uprawomocnieniu się postanowienia władzy opiekuńczej.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy zmiana nazwiska ma dotyczyć tylko małoletniego dziecka. Z wnioskiem o zmianę nazwiska małoletniego dziecka występuje przedstawiciel ustawowy.

Art. 6. 1. Nazwisko może składać się najwyżej z dwóch części (członów).

2.⁵⁾ Po zmianie można mieć co najwyżej dwa imiona.

Art. 7.⁶⁾ Przepisy art. 2 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 lit. a i b i pkt 2 oraz art. 5 ust. 3 i 4 stosuje się do zmiany imion.

Art. 8.⁷⁾ W sprawach określonych w ustawie rozstrzyga, w drodze decyzji administracyjnej, kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy, a w przypadku braku takiego miejsca — kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na ostatnie miejsce pobytu stałego.

⁴⁾ Przez art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw — Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 117, poz. 757), która weszła w życie z dniem 15 listopada 1998 r.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 marca 2005 r. o zmianie ustawy o zmianie imion i nazwisk oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 62, poz. 550), która weszła w życie z dniem 3 maja 2005 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

Art. 9.⁸⁾ 1. Podania w sprawach określonych w ustawie osoby zamieszkałe w Polsce składają organom, o których mowa w art. 8. Jeżeli wnioskodawca zamieszkuje za granicą, podanie składa się za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

2.⁹⁾ W stosunku do wnioskodawców zamieszkałych za granicą, właściwość miejscową organów określa się według ostatniego miejsca pobytu stałego tych wnioskodawców w Polsce, a w przypadku braku takiego miejsca organem właściwym jest kierownik urzędu stanu cywilnego m.st. Warszawy.

Art. 10. 1.¹⁰⁾ W razie wątpliwości pisowni imienia lub nazwiska ustala kierownik urzędu stanu cywilnego na wniosek strony. Ustaleniem pisowni jest wybór jednej z form pisowni imienia lub nazwiska, które zostały zapisane w aktach stanu cywilnego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadkach dostosowania pisowni imion i nazwisk do zasad pisowni polskiej zgodnie z fonetycznym brzmieniem.

3. Ustalenie pisowni określone w ust. 2 może nastąpić również z urzędu, jeżeli imię lub nazwisko ma brzmienie polskie.

Art. 11. 1.¹¹⁾ Organ, o którym mowa w art. 8, zawiadamia o zmianie imienia lub nazwiska urzędy stanu cywilnego właściwe ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia i małżeństwa wnioskodawcy oraz miejsce sporządzenia aktów urodzeń jego małoletnich dzieci, a ponadto właściwy urząd skarbowy i organ Policji, Wojskową Komendę Uzupelnień i organy ewidencji ludności oraz Krajowy Rejestr Karny.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadkach przewidzianych w art. 10.

Art. 11a.¹²⁾ 1. Określone w ustawie zadania i kompetencje kierownika urzędu stanu cywilnego są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej sprawuje nadzór nad sprawami objętymi niniejszą ustawą na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Wojewodowie sprawują nadzór nad działalnością kierowników urzędów stanu cywilnego w zakresie realizacji obowiązków określonych w ustawie.

4. Wojewoda jest organem odwoławczym od orzeczeń administracyjnych wydanych na podstawie ustawy.

Art. 12. Traci moc dekret z dnia 10 listopada 1945 r. o zmianie i ustalaniu imion i nazwisk (Dz. U. Nr 56, poz. 310).

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej — w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹²⁾ Dodany przez art. 12 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 8; w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

1993

WYROK TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

z dnia 9 listopada 2005 r.

sygn. akt P 11/05

Trybunał Konstytucyjny w składzie:
Andrzej Mączyński — przewodniczący,
Jerzy Ciemniewski,
Teresa Dębowska-Romanowska,
Marian Grzybowski,
Marek Safjan — sprawozdawca,
protokolant: Krzysztof Zalecki,

2003 r., jest zgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji,

orzeka:

Art. 223 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288, ze zm.), uchylony przez art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 240, poz. 2058), jest niezgodny z art. 64 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Andrzej Mączyński
Jerzy Ciemniewski   *Teresa Dębowska-Romanowska*
Marian Grzybowski   *Marek Safjan*

po rozpoznaniu, z udziałem Sejmu i Prokuratora Generalnego, na rozprawie w dniu 9 listopada 2005 r., pytania prawnego Sądu Apelacyjnego w Warszawie czy art. 223 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288, ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia 15 stycznia